

Posudek školitele na diplomovou práci Aleny Fessové:

Lišejníky: Lichenologická studie Károvského údolí. Lišejníky v systému vzdělávání a modelové praktické cvičení pro základní a střední školu.

Diplomová práce Aleny Fessové ukázala, že i těsně za hranicemi Prahy jsou stále ještě nezpracovaná místa, kde je možné narazit na nečekané lišejníky včetně nových druhů pro Českou republiku. Mimoto autorka shromáždila zajímavé údaje o zpracování lišejníkového tématu do učebnic nejen současných, ale i v bývalém c. a k. mocnářství. Mimoto ukázala, že její učitelská aprobace ve spojitosti s odborným tématem diplomové práce je ideální pro navržení zajímavých pracovních úloh a cvičení pro základní a střední školu.

Přehledná a formálně velmi pěkně vypracovaná diplomová práce má 120 číslovaných stran včetně příloh se zpracovanými laboratorními úlohami a jedné fotografické přílohy.

Autorka rozčlenila práci na dvě části s předřazeným všeobecným úvodem. V první části se Alena věnuje floristickému výzkumu Károvského údolí u Zbraslavi. Po úvodních kapitolách zevrubně popisujících studovanou lokalitu, metodiku sběru a určování lišejníků následuje kapitola s výsledky se seznamem nalezených druhů. Obsahuje 116 druhů lišejníků. V diskusi autorka přibližuje zajímavé druhy a srovnává své výsledky s literaturou.

Ve druhé části Alena vypracovala velmi zevrubný přehled zpracování lišejníků v učebnicích konce 19.-21. století (konkrétně 1868-2007) a tyto výsledky zpracovala do tabulek, ve kterých uvedla stránkový rozsah, zmiňované druhy a popis uvedeného textu. Celkem bylo excerpováno 101 učebnic. Excerpované údaje jsou důkladně rozebírány na 6 stranách v kapitole Diskuse. Mimo excerpce Alena připravila v souladu s novými Rámcovými vzdělávacími programy 5 laboratorních úloh pro druhý stupeň ZŠ a gymnázia na odlišná témata (řez stélkou, typy stélky, nepohlavní rozmnožování, pohlavní rozmnožování, lišejníkové látky), dále 4 pracovní listy (substráty, význam a využití lišejníků), dva všeobecně laděné úkoly a jednu didaktickou hru. Vlastní úlohy včetně verzí pro učitele s vysvětlivkami jsou uvedeny ve zdařilé formální úpravě v Příloze. Přiměřenost a proveditelnost úloh Alena vyzkoušela v červnu 2010 na Gymnáziu Nad Alejí v Praze. V plánu je publikace laboratorních úloh ve vhodném periodiku.

Celkové hodnocení:

Alena Fessová zvládla zadaná témata diplomové práce výborně, při jejím řešení prokázala velkou samostatnost a časovou flexibilitu při skloubení relativně náročného tématu se studijními povinnostmi studenta učitelství Bi-Ze. Kvalita a kvantita sběru dat je na odpovídající úrovni, byl zvolen vhodný metodický postup pro řešení práce i kontrolu proveditelnosti jeho výsledků (druhá část). Data floristického výzkumu jsou interpretována vhodným způsobem a výsledky jsou prezentovány náležitou formou.

Diplomovou práci vřele doporučuji k obhajobě.

Poznámky/otázky:

Překlepy a chyby: Práce obsahuje minimum překlepů a chyb, sdělil jsem je diplomantce osobně.

Formální připomínky:

- Možná by bylo vhodnější spojit v první části kapitolu Výsledky s kapitolou diskuse, protože uvedením komentářů k zajímavým druhům do diskuse se tak opakují/rozšiřují některé informace z výsledků.

- Je škoda, že speciálně některé nové druhy pro republiku jsou uvedeny s poznámkou cf. a autorka je neposlala k revizi zahraničním odborníkům hned v červnu-červenci, kdy se k jejich určení dobrala.

Otázky:

1. Autorka uvádí velké ovlivnění lokality Kamenolomem Zbraslav. Vyskytují se druhy citlivější na kvalitu prostředí spíše ve formě starších stélek na refugiálních stanovištích (např. *Flavoparmelia caperata*, *Graphis scripta*) nebo se jedná o mladé stélky na mladších stromech? Případně lze na lokalitě detekovat druhy, které by mohly být prachovými depozicemi kladně ovlivněny?

2.) Autorka excerpovala velké množství učebnic – vyvíjel se nějak obsah a kvantita představovaných (a vyžadovaných) odborných pojmů během let?

3.) Jakou formou chce autorka publikovat připravené laboratorní úlohy a pracovní listy?

V Praze 13. září 2010

